

Nagyapó gondolkozik

Írta: Sz. Szigethy Vilmos

Az öreg Stipl Christian a ház előtt ült a lócán és figyelemmel kísért mindent, ami a falu megmozdulását jelentette. Nagyon ritkán szólalt meg, körülbelül feleslegesnek tartotta a beszédet, a gyerekei is úgy referáltak neki, hogy alig adott a szavakra választ. A gyerekek felnőttek voltak, azért az öreg nem írta rájuk az egész vagyont. Még az kellene, hogy kenyélemkenyérre jussak! Azonban tisztességtudásból levettek az apjuk válláról minden terhet, utána néztek a béréseknek, hiszen nagy dolg az, ha valaki nyolcvan éves koráig dolgozott. Aztán az emberi okosság is azt parancsolja, hogy rend legyen a ház, meg a föld körül, hiszen idővel az övék lesz minden.

A felesége részint a templomba járt, részint a gyerekekhez vizitált, már semmi dolga a világon, ezért sóhajtozott szinte kétségbeesetten.

— Ja, ja, mondta, kifogyván a témából, mikor elmesélte már mindenkinek a születését, öregek halálát — mert tévedés azt hinni, hogy mindenki egyformán hal meg —, tudta a Mutter pontosan, milyenek voltak a különböző temetések s az egyes érzelmek milyen skála szerint nyilvánultak meg.

— A Nándi jobban sirt, de akkor szebben beszélt a pap is. Ellenben a Lizi csak dörgölte a szemét, mert folyton a segédjegyzőt leste. Mondanéktek, mint az én apámat temették volna, nem az övét.

Ezek mind nagyon régi dolgok voltak, senki más nem tartotta őket számon, csak a Mutter, aki ragaszkodott a maga tapasztalataihoz, a hajszálfinom részletekhez akkor is, ha az idők folyamán módosításon estek át a történetek. Mert úgy kell azt venni, hogy nem csak a gyerek nő és változik erősebbre karban-derékban, hajszinben szökéről barnára fordulva, hanem a mesék is. Kezdetben, mikor megszületnek, ösztövérek és gyámoltalanok, jórészüket alig lehet észrevenni. Csak a megszépítő távolság ad nekik jelentőséget, koloritot, az ruhazza fel mindazzal, ami egykor lemaradt róluk.

Azonban bizonyos, hogy teljesen kitölthetik egy öregasszony életét, mikor az élet már csak ilyen szerény ajándékokat nyújtogat.

Stipl Christian csak annyiban érdekelték az események, hogy meghallgatott mindent, ám fukarkodott a maga véleményével.

— Nem tudhatom, mi rejlik a dolog mögött. Csak a szeleburdi ember kolyog azonnal. Akinek esze van, az előbb gondolkodik, mert ha utólag gondolkodik, azt már megette a fene.

Egy hélig tűnődött akkor is, mikor legelőbnek kérték a réjtjét.

— Nem bánok, mondta végül vasárnap a fiának, kösd meg velük az egyességet.

— Mi legyen a legeltetési díj?

— A bosszufarku lovakért három garas, a rövidfarkuakért kettő.

A Szepe világeletében nem volt gyors felfogásu, hát nincs benne különös, hogy most is megállt az eszekeverke. Előbb megbámulta a szemközti levő házakat, igen részletesen szemügyre vett egy macskát, amelyik a verébfa szék közelébe akart eljutni, bámult némi képpen maga elé is, úgy molyogta.

— A hosszú három, a kurta kettő. Hát igen.

Megvárta, amíg elhalad előttük egy szénásszekér, akkor folytatta.

— Na persze, ha te mondd. De miért a különbség? Mi köze a ló farkának a szárához?

Öreg Stipl Christian se felelt azonnal. Hátba, akkor is meg kell rágni a szót, ha tudja az ember, hogy mit rág.

— Nehéz felfogásu vagy Szepe, hiszen világosan beszélek. A bosszufarku ló meg tudja magát védelmezni a legyek ellen, mert folyton odacsapkod a farkával és közben agyoneszi magát. De a szegény kurtafarku folyton háttartfelé kapkod és alig jut az evéshez. Hát ezért.

Drága pénzt adtak volna néha az öreg tanácsáért, de nem avatkozott semmibe s a szolgabírónak is azt mondta, mikor a képviselőválasztás eshetősége után karkászott.

— Az egyik felmegy a képviselőházba.

— Persze, hogy felmegy, de épp azt szeretném, ha megmondaná, melyik? Maga okos ember, sokat tapasztalt.

— Az megy fel, amelyik több szavazatot kap. — zárta le Stipl Christian az érdeklődés zilipjét.

Szép volt így az élet, kényelmes, zavarok nélkül, hijával az izgalmaknak, megtartva belül a gondolatokat. Mert minek azokat szélnék eresztetni, ha van ok rá, ha nincs? A hó is milyen szép, de csak addig, amíg bele nem gázolnak a durva papucsokkal.

Legkedvesebb unokája, a Franzl, egy kora reggel óvatosan melléje ült.

— Nagyapám, csak benned bízom, a te véleményed nekem a legfontosabb.

Kedvtelven nézegette a csinos fiút. Hogy megnőnek ezek a gyerekek! Mért is nem marad az ember apró, kedves, bohókás? Ambár így sincs baj. Hogy is volna!

— Mit dicsérgetsz, kölyök, tán akarsz valamit? — mesolygott rá derűsen.

— Tanácsot kérek.

Öreg Stipl Christian bólintott, de nem szólt. Azt jelentette ez, hogy rajta, szedd össze a mondanivalódat, nekem van időm, én kivárom. Cseppet sem vagyok türelmetlen. A türelmetlenség a fiatalok hibája, azért rontanak el mindent.

— Ugy áll a dolog, hogy szeretjük egymást az Annabring Evivel és el szeretném venni. Nem szóltam róla még senkinek, te vagy az első, hát kérem a véleményed.

— A Hans Annabring lányát mondod?

— Eppen hogy őt. Mit tudsz tanácsolni?

— Nagyapó hosszan elnézett a levegőbe, csak később szólalt meg.

— Akárkinek a dolgába nem avatkozom, de te tudod, hogy szerettek.

— Tudom, édes nagyapám.

— Hát majd gondolkozom a dologon.

— Nagyon szépen köszönöm. Mikor jöhetek el?

— Ha estére hazajössz a munkából és nincs még késő — felel, hogy eső lesz —, nézz erre.

Franzl kiment a földekre, becsületesen elvégezte a kiszabott feladatot, alkonyat után csendesen leereszkedett az öreg mellé a padra.

— Nem sürgetlek, nagyapa, csak azért jöttem, mert iderendeltél.

— Jól van, na. Ha megigérted, meglesz, hiszen nem tenném akárkinek, de mondtam már, hogy te vagy a legkedvesebb unokám.

— Mikor szabad eljőnnöm?

— Reggel. Senki se fogja rám, hogy szeleburdi vagyok.

Franzl alig aludt az éjjel valamit, úgy leste virradat óta, mikor ereszkedik le az öreg a kis padra. Akkor némán melléje ült.

Öreg Stipl Christian pedig előbb kikémlelte az utcát, van-e újabb eseménye, csak aztán tette a kezét a legény vállára.

— Hát sokat gondolkoztam a dologon s csak annyit mondtatok, hogy ha szereted az Évát, vedd el.

... Igazán, nem is értem, miért mosolyog ez a modern mai nép olyan szkeptikusan, ba bizonyos unokák elragadtatva hirdetik, hogy az ő nagyapjuk a világ legokosabb embere.

HIREK

Szegedi utmutató

A Somogyi-könyvtárban és az egyetemi könyvtárban vasárnap és ünnepnap kivételével könyvtárszolgálat.

A Városi Múzeum egész évben nyitva.

Szolgálatos gyógyszerárak: Apró Jenő Kossuth Lajos-sugárút 59, Nyilassy A. bérl. Kiss Lajosné Római-körút 22, Salgó Péter bérl. Halász Klára Mátyás-tér 4, Temesváry József Klauzál-tér 9.

Színház és mozik műsora: Belvárosi Mozi: Amor az autóban, Korzó Mozi: Akit elkap az ár, Széchenyi Mozi: A fehér sejk Városi Színház: csütörtök délután és este: Csak egy asszony van a világon, péntek: Cigányszeralem, szombat: Cigányszeralem.

—UO—

— Az OTI építkezési tervei Szabadkán és más délvidéki városokban, Szabadkáról jelentik: Március elején életbelépnek a Délvidéken is a magyar társadalombiztosító jogszabályok, ezzel az OTI kiterjeszti hatáskörét a visszatért délvidéki területeire. Ezzel kapcsolatban az OTI vezetősége értesítette Szabadka vezetését, hogy hatalmas és modern székházat épít Szabadkán, ha a városól ingyentelket kap. Nemcsak új székházat szándékozik építeni az OTI Szabadkán, hanem munkáslakásokat is, sőt Palicson munkásszanatóriumot és új üdülőtelepet is létesít. Bejelentette azt is az OTI vezetősége, hogy Szabadkán és a Délvidék több más városában modern bérházak építését is tervbe vette.

— A Budapesti Közlöny hírei. A pénzügyminiszter körrendeletet adott ki a jövedelem- és vagyonadó, valamint az általános kereseti adó 1942. évi kivétele tárgyában. A hivatalos lap közli a rendelet teljes szövegét. Az igazságügyminiszter az ország különböző bíróságainál megüresedett ítélőbírói és ügyészi állásokra hirdet pályázatot. A kiskunhalasi, sárbogárdi, tiszalöki, magyarkaposi és óradnai járásbíróiágonál egy-egy végrehajtói állásra hirdetnek pályázatot. A máramaros-szigeti állami kórház akasztalainai kihelyezett osztályán egy tudógyógyász főorvosi állásra, az ipoly-sági állami kórháznál egy sebész-főorvosi állásra hirdetnek pályázatot. Máramaros vármegye újbocsói közegészségügyi körzetében körorvosi állásra hirdet pályázatot a főszolgabíró. A Dohánykertészképző igazgatósága 1 éves dohánykertészképző tanfolyamra pályázatot hirdet. A pályázati kérelmeket az Országos Dohánytermesztési Kísérleti Intézetrel kapcsolatos Dohánykertészképző igazgatóságához, Debrecen-Pallag, kell beadni.

— MUNKAKÖZVETÍTÉS. Munkát kaphatnak a hatósági munkaközvetítőnél. Férfiak: 1 asztalos vidéken, 1 vascsztergályos vidéken, 6 géplakatos helyben, 1 villanszerelő helyben gyárba, 10 téglavetőcsalád vidéken, 1 fasztergályos vidéken, 3 bognár helyben és vidéken, 1 kelmefestő helyben, 2 kötélfontó vidéken, 1 gerebenező vidéken, 4 fodrász vidéken, 3 kifutó helyben, 1 gazdasági mindenes vidéken. Nők: 5 seprűvarróleány helyben, 5 fodrásznő helyben, 1 virágkötőleány vidéken, 9 mindenes, 5 mindenes főzőnő, 2 szobaleány, 2 bejárónő. Tanonchelyek: 1 bognár, 2 szabó, 2 pék, 1 varróleány.

— Halálozás. Fischer Lipót, a Magyar-Francia Biztosító ny. igazgatója 86 éves korában elhunyt. A kiváló közgazdasági szakember halálát családján és nagykiterjedésű rokonságán kívül kartársai is gyászolják. Temetése csütörtök délután 3 órakor lesz.

Olcsó bőrtalpu cipők már kaphatók

a
Dermata Gaal Éva
cégnél 171
Szeged, Károlyi-utca 2. sz.

— Ideges, lehangolt, étvágytalan, eldugult embereknek a régóta bevált természetes »Ferenc József« keserűviz gyorsan megszabadítja a beleket az ott felhalmozódott erjedő és rothadó anyagoktól és az emésztőszervek további működését is igen kedvezően befolyásolja. Kérdezze meg orvosát!

— A szegedi újságírók koszorúmegváltása dr. Szilágyi Béla halála alkalmából. Dr. Szilágyi Béla, a Magyar Távirati Iroda szegedi fiókja szerkesztőjének elhunytá alkalmából a szegedi újságírók és a szegedi napilapok 72 pengőt gyűjtöttek össze és az összeget koszorúmegváltás címén a Magyar Hirlapírók Nyugdíjintézete javára ajánlották fel, hogy ezzel is megörökítsék a kiváló kolléga és hűségűs bajtárs, dr. Szilágyi Béla emlékét. Az összeget a Magyar Hirlapírók Nyugdíjintézetének elnökségéhez eljuttatták.

— Janik-vendéglőben ma flekken és vargabéles.

— Szabadegyetemi előadások. A Horthy Miklós-tudományegyetem Baktáinak Egyesülete ma (csütörtökön) délután 6 órakor az egyetem aulájában szabadegyetemi előadást tart. Előad: dr. Bognár Cecil egyetemi tanár. Az előadás címe: »Az emberismeret tudománya és művészete« (vetítésekkel). Üléselnök: dr. Halasy-Nagy József egyetemi tanár. Belépés díjtalan.

— A TISZA VIZÁLLÁSA. A szegedi rendőrség révkapitánysága jelentti: A Tisza vizállása február 11-én reggel 7 órakor 79 cm, hőmérséklete —0 fok Celzius, a legvégő hőmérséklete —1 fok Celzius volt.

— Kaszával támadt haragosaira. Véres közelharc játszódott le június 17-én este a kisteleki határban. Deli András 49 éves földműves kaszával és furkós bottal támadt két haragosára, Gombos Sándorra és feleségére, amikor azokkal az uton találkozott. A két család között a gyermekek miatt régóta ellenséges viszony volt. Deli emiatt elérkezettnek látta az időt, hogy »leszámoljon«. Először kaszával támadott, de szerencsére a sühintást Gombos elhárította. Deli ekkor furkósbotot fogott és azzal súlyosan összeverte haragosait úgy, hogy Gombos három héten tul ápolták súlyos állapotban a szegedi sebészeti klinikán. Súlyos testi sértés miatt került Deli András szedán a szegedi törvényszéken dr. Molnár István tanácselnök elé. Az adatokból a törvényszéknek az a feltevése alakult ki, hogy szándékos emberölés kísérlete forog fent, ezért most hozott ítéletet, hanem az ügyet áttette a törvényszék háromtagu büntetőtanácsához.

— A kerékpáros és az iskolásgyerekek. Bata Jánosné 27 éves alsótanynai asszony október 7-én az egyik tanyai gyalogösvényen kerékpározott. Szembefutott vele az iskolából hazagyógyuló gyerekek. Így történt, hogy a vigyázatlan kerékpáros elütötte a 6 éves Dobó Istvánt, akinek lába eltört. A szegedi törvényszék a szerdai tárgyaláson nyolcnapra fogházra ítélte, mert gondatlanságot követett el azzal, hogy a gyalogosok számára való uton kerékpározott és akkor sem szállt le a gépről, amikor látta a gyerekek közeledését.